

Socialdepartementet

Översyn av sjukförsäkringen – förslag till förbättringar (Ds 2011:18)

Genom remiss den 4 maj 2011 (S2011/4725/SF) har ILO-kommittén anmodats att yttra sig över departementspromemorian Översyn av sjukförsäkringen – förslag till förbättringar (Ds 2011:18). En justering av undantagsreglerna vid den bortre tidsgränsen föreslås. En ny ersättning, sjukpenning i särskilda fall, föreslås införas för dem som lämnat tidsbegränsad sjukersättning och som idag inte kan återvända till sjukförsäkringen (s.k. nollklassade). Dessa personer föreslås vid övergång till arbetslivsintroduktionen (ALI) även kunna erhålla ett bostadsstöd som också tar hänsyn till försörjningsbörd. Vidare föreslås insatser för att underlätta återgång i arbete, förstärkta rehabiliteringsinsatser och åtgärder som kan understödja det långsiktiga arbetet att stärka tilltron till sjukförsäkringen. Slutligen föreslås ett antal mindre förändringar som rör reglerna kring sjuklön, sjukpenning vid arbets-skada och sjukresor.

Förslagets förhållande till ILO-konventioner

Förslagen i promemorian syftar till att sjukförsäkringsreformen ska fungera som avsett och att motverka risken för att enskilda drabbas av orimliga och inte avsedda konsekvenser.

ILO:s konvention (nr 121)

ILO:s konvention (nr 121) om förmåner vid yrkesskada ratificerades av Sverige 1969 (prop. 1969:15). Artikel 9 i konventionen föreskriver att förmånerna vid yrkesskada ska omfatta dels sjukvård och därmed sammanhängande förmåner, dels kontantförmåner. Enligt artikel 9(3) ska förmånerna utgå så länge följderna av det inträffade riskfallet består, dvs. för hela sjukdomstiden.

I promemorian konstateras att förslaget som gäller personer med partiell arbetsskadesjukpenning innebär en förbättrad situation för personer med partiell sjukpenning på grund av arbetskada. ILO-

kommittén anser därför att förslaget får anses vara väl i linje med konvention (nr 121).

ILO:s konvention (nr 128)

ILO:s konvention (nr 128) om invaliditets-, ålders- och efterlevandeförmåner ratificerades av Sverige 1968 (delarna II, III och IV) (prop. 1968:39). Del II av konventionen rör förmåner vid invaliditet och innehåller bl.a. en definition av vilka riskfall som omfattas, vilka personer som omfattas och normer för beräkning av periodiska utbetalningar. Enligt artikel 12 i konventionen ska de kontanta förmånerna utges under hela den tid arbetsförmågan varar eller till dess rätt till förmåner vid ålderdom inträder.

ILO-kommittén anser att förslagen i promemorian inte kan anses stå i strid med konvention (nr 128).

ILO:s konvention (nr 130)

ILO:s konvention (nr 130) om läkarvård och kontanta sjukförmåner ratificerades av Sverige år 1970 (prop. 1970:21). Enligt konventionen ska ett medlemsland garantera ett visst lagfäst minimiskydd avseende dels läkarvård, dels rätt till kontantförmåner vid av sjukdom föranledd arbetsförmåga som medför inkomstbortfall. Kraven på kontantförmånernas storlek är utformade i nära anslutning till ILO:s konvention (nr 102) om minimistandard för social trygghet men har satts högre. Enligt artikel 26 i ILO:s konvention (nr 130) ska kontant sjukförmån utges så länge arbetsförmågan och inkomstbortfallet varar. Rätten till kontantförmån får dock begränsas men begränsningen får inte avse kortare tid än 52 veckor för varje fall av arbetsförmåga.

Förslagen som berör personer med sjukpenninggrundande inkomst och övriga förslag i promemorian bedöms i promemorian inte ha några konsekvenser som påverkar Sveriges åtaganden enligt konvention (nr 130).

ILO-kommittén anser att förslagen inte kan anses stå i strid med konvention (nr 130).

ILO:s konvention (nr 159)

ILO:s konvention (nr 159) om yrkesinriktad rehabilitering och arbete (personer med handikapp) syftar till att stärka sambandet mellan yrkesinriktad rehabilitering och möjligheterna för personer med funktionshinder att erhålla, behålla och bli befördrad i lämpligt arbete. Konventionen är tillämplig på personer "vars utsikter att erhålla, behålla och bli befördrad i lämpligt arbete är väsentligt begränsade till följd av en i vederbörlig ordning konstaterad fysisk eller psykisk skada". Konventionen ratificerades av Sverige 1984 (prop. 1983:81:139) och slår fast ett antal viktiga principer för yrkesinriktad rehabilitering och sysselsättningspolitik för personer med funktionshinder.

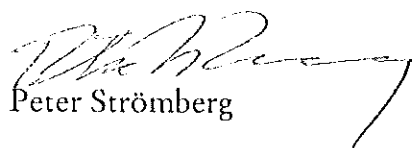
ILO-kommittén anser att förslagen i promemorian inte kan anses strida mot konvention (nr 159).

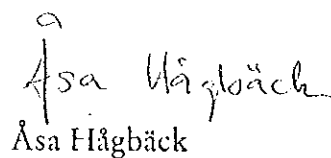
ILO-kommitténs slutsats

ILO-kommittén välkomnar att det i utredningen görs en genomgång och analys av förslagen i förhållande till Sveriges internationella åtaganden enligt ratificerade ILO-konventioner.

ILO-kommittén gör bedömningen att förslagen i promemorian inte står i strid med Sveriges åtaganden enligt någon ILO-konvention ratificerad av Sverige.

I beslutet i detta ärende har deltagit undertecknad ordförande och ledamöterna Hult, Kovar, Beckman, Söderlöf, Nygren, Thapper och Bengtsson samt ersättaren Eriksson. Ärendet har handlagts av undertecknad sekreterare.

Peter Strömberg

Åsa Hågbäck